

Razvoj osobnosti

Razvoj ljudske osobnosti počinje od rođenja, a prolazi kroz osam stadija (Erikson, 1970.). Do školske dobi događaju se tri važna stadija tog razvoja.

U prvom stadiju (prvoj godini života) važno je osjetljivo roditeljstvo: toplo i nježno odgovaranje na djetetove potrebe uz mnogo fizičkog kontakta te tihoga govorenja i pjevanja djetetu.

U drugom stadiju (drugoj i trećoj godini života) roditelji svojim odnosom omogućuju razvoj djetetova JA, razvoj rastućeg osjećaja samostalnosti i samopoštovanja.

U trećem stadiju (od četvrte do šeste godine života) okolina je važna da bi dijete razvilo samopoštovanje, doživjelo uspjeh i povezalo svoj uspjeh s uložnim trudom i zalaganjem.

Za početak razvoja zdrave osobnosti djeteta najvažnija je kvaliteta odnosa djeteta i njemu najvažnijih osoba – njegovih roditelja.

Ako roditelj zanemaruje i ne omogući da dijete zadovolji svoje potrebe, može se dogoditi zastoj u psihosocijalnom razvoju. Dijete koje nije dobilo dovoljno pažnje i uvažavanja u ranoj dobi, tražit će ih i dalje. Primjerice, dijete čiji je strah od odvajanja omalovažavan s 2 godine, bojat će se ostati samo i s 10 godina, i to će od roditelja tražiti više energije i truda nego što je bilo potrebno uložiti kad je bilo malo. Zatim, djetetu kojem se nismo odazivali na njegove pozive kad je bilo malo, zvat će nas i tražiti našu pažnju i onda kada njegovi vršnjaci to već odavno više ne rade.

Djeca iskazuju svoje potrebe na različite načine. Nekad je lakše, a nekad teže razumjeti što djetetu doista treba. Ponekad se ponaša na način koji je roditelju neprihvatljiv, nerazumljiv, naporan (ljuti se, razdražljivo je i sl. bez vidljivog razloga) – zato što ne zna ili u tom trenutku ne može drugačije. U tim trenucima je jako važno znati da se dijete ne ponaša tako iz hira, nego zato što ne zna drugačije zadovoljiti neku svoju potrebu.

**Dijete se ponaša samo onako kako zna;
kada bi znalo drugačije, to bi i učinilo!**

**Na roditelju je tome ga naučiti –
najbolje vlastitim primjerom.**

